

Composición histórica: **Os principais sectores industriais e o papel do ferrocarril na España do século XIX** (ata 5 puntos):

Moi deficiente (0-1)	Resposta en branco (0) A resposta é unha paráfrase dos documentos (1)
Deficiente (1,5-2)	Contidos: Xeneralidades sobre a época (1,5) Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, preséntase como a resposta a unha pregunta teórica (2)

Aprobado (2,5-3)	Contidos: Referencia básica ás características da industria na España do s.XIX: -o desenvolvemento da industria algodoeira catalá e os avances do maquinismo -a expansión da siderurxia e o predominio da industria vasca -a construción do ferrocarril e os seus obxectivos (favorecer o desenvolvemento dun mercado nacional, fomento doutras actividades económicas) Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción.
Notable (3,5-4)	Contidos (ademais do esixido para o aprobado): -explicar os factores que favoreceron a industria téxtil catalá (a tradición manufactureira, a existencia de capitais e dunha clase empresarial moi activa, o proteccionismo) -explicar os cambios na xeografía siderúrxica (os inicios en Málaga, o crecemento da industria asturiana polo uso da hulla e a expansión da biscaña) -explicar o proceso de construción (as primeiras liñas, a importancia da Lei Xeral de Ferrocarrís de 1855, a introdución de capital estranxeiro) Uso dos documentos. A resposta analiza parte do contido dos documentos: o predominio de Cataluña no panorama industrial español e a importancia da mecanización (doc. 1), o crecemento da produción siderúrxica a partir dos anos 80, a perda de peso da industria andaluza e o crecemento da vasca (doc. 2), as expectativas creadas polas primeiras liñas ferroviarias (doc. 3). Redacción: correcta.
Sobresaliente (4,5-5)	Contidos (ademais do esixido para o aprobado e o notable): -referencia a outras industrias téxtiles (seda, liño) -referencias ás vinculacións existentes entre a siderurxia e as actividades mineiras -referencia ás características da rede ferroviaria española (rede radial, ancho de vía) -valoración xeral da problemática analizada Uso dos documentos: -a resposta ten en conta a condición de catalán e coetáneo aos feitos do autor do texto (doc. 1) -a resposta afonda na evolución da produción que figura na táboa 2 -a resposta ten en conta a orixe da información (diario conservador) do documento 3 Redacción: correcta e precisa, e texto está ben argumentado.

MOVEMENTO OBREIRO ABAU 2019:

Composición histórica: **O movemento obreiro no último terzo do século XIX**
(ata 5 puntos)

Moi deficiente (0-1)	Resposta en branco (0) A resposta é unha paráfrase dos documentos (1)
Deficiente (1,5-2)	Contidos: Xeneralidades sobre a época (1,5) Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, expónse como a resposta a unha pregunta teórica (2) Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inventadas, frases incoherentes ou mal articuladas
Aprobado (2,5-3)	Contidos: -Contextualizar o desenvolvemento do movemento obreiro en España

	durante o Sexenio Democrático. -Referencia xenérica aos factores que permitiron a expansión do movemento obreiro neste período: a AIT e o dereito de asociación recoñecido na constitución de 1869. -Explicación básica dos principios esenciais defendidos polas ideoloxías obreiras anarquista e marxista/socialista facendo referencia aos seus obxectivos e aos medios empregados para a súa consecución. Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple
Notable (3,5-4)	Contidos (ademais do esixido para o aprobado, afondar no comentario nalguna das seguintes cuestións): -Refírense as primeiras manifestacións do movemento obreiro anteriores a 1868 (ludismo, Sociedades de Socorros Mutuos, folgas) insistindo no seu carácter espontáneo e na súa escasa organización e repercusión en comparación coas organizacións obreiras do último terzo do s.XIX. -Analízase o proceso de implantación da ideoloxías obreiras en España: personalidades difusoras, zonas de maior arraigo de cada ideoloxía e cítanse as principais organizacións obreiras anarquistas e socialistas. Uso dos documentos (ademais do esixido para o aprobado): a resposta analiza parte do seu contido: DOC. 1: Salientar a chegada do internacionalismo a España tras a Revolución A Gloriosa e a necesidade de reformas laborais aproveitando a conxuntura de cambio político. DOC. 2: Explicar as reivindicacións do FRE salientando a súa orientación anarquista. DOC. 3: Analizar os estatutos da UXT e relaciona as súas peticións (melloras salariais e redución da xornada de traballo) coa situación laboral dos obreiros nesta etapa. Redacción: correcta e texto coherente
Sobresaliente (4,5-5)	Contidos (ademais do esixido para o notable, no comentario recóllense unha ou varias das seguintes cuestións): -Analizar as distintas tendencias que coexistiron dentro do anarquismo no último terzo do s.XIX en España (anarquismo puro, anarco-sindicalismo e anarco-comunismo). -Facer fincapé na orientación anarquista da difusión da I Internacional en España, o que explica a identificación da FRE con dito ideario e o maior espallamento e arraigo das ideas anarquistas fronte as socialistas. -Referir a evolución do movemento obreiro no último terzo do s.XIX: momento álxido durante a Primeira República intimamente relacionado co cantonalismo, e represión durante a Restauración polo temor que a

	FRE-AIT xerou nos empresarios e nos políticos moderados (disolución e clandestinidade das organizacións obreiras). Uso dos documentos (ademais do esixido para o notable, analizar en profundidade o contido dalgún dos documentos): -Doc.1: Salientar a falta de interese dos dirixentes da revolución de 1868 por resolver os problemas reais do proletariado, de aí a necesidade de que este se adhira en masa ás organización obreiras internacionais. -Doc.2: Relacionar o contido da proclama co movemento cantonalista da Primeira República (descentralización e libre federación). -Doc.3: Facer referencia á organización interna da UXT (sindicatos de oficio a nivel local e federacións nacionais) e algún dos seus logros (p.ex. a celebración do 1º de maio por primeira vez en España en 1890). Redacción: correcta e precisa, facendo uso do vocabulario específico. O texto está ben articulado e argumentado
--	---

MOVEMENTO OBREIRO 2021:

Moi deficiente (0-1)	Resposta en branco (0) A resposta é unha paráfrase dos documentos (1)
Deficiente (1,5-2)	Contidos: Xeneralidades sobre a época (1,5) Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos e está elaborada como resposta a unha pregunta teórica (2) Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inventadas, frases incoherentes ou mal articuladas.
Aprobado (2,5-3)	Contidos: -Contextualizar o desenvolvemento do movemento obreiro en España durante o Sexenio Democrático. -Referencia xenérica aos factores que permitiron a expansión do movemento obreiro neste período: a AIT e o dereito de asociación recoñecido na constitución de 1869. -Explicación básica dos principios esenciais defendidos polas ideoloxías obreiras anarquista e marxista/socialista facendo referencia aos seus obxectivos e aos medios empregados para a súa consecución. Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple.
Notable (3,5-4)	Contidos (ademais do esixido para o aprobado, afondar no comentario nalgunha das seguintes cuestións): -Refírense as primeiras manifestacións do movemento obreiro anteriores a 1868 (ludismo, Sociedades de Socorros Mutuos, folgas) insistindo no seu carácter espontáneo e na súa escasa organización e repercusión en comparación coas organizacións obreiras do último terzo do s.XIX. -Analízase o proceso de implantación das ideoloxías obreiras en España: personalidades difusoras, zonas de maior arraigo de cada ideoloxía e cítanse as principais organizacións obreiras anarquistas e socialistas. Uso dos documentos ademais do esixido para o aprobado, -A resposta salienta o escaso desenvolvemento do movemento obreiro en España con anterioridade á constitución de 1869/Fai referencia ás vinculacións establecidas entre os primeiros núcleos do movemento obreiro en España e a AIT a partir do contido do doc.1 -Relaciona de xeito expreso partes do documento 2 cos principios da ideoloxía anarquista defendidos pola FRE. -Analiza as principais peticións dos socialistas e a súa actuación dentro da legalidade/Comenta a estratexia socialista de participar na vida política

	e actuar pola vía pacífica mentres non ten lugar a revolución que acabe co sistema liberal-burgués (doc. 3). Redacción: correcta e texto coherente
Sobresaliente (4,5-5)	Contidos (ademais do esixido para o notable no comentario recóllese unha ou varias das seguintes cuestións): -Analizar as distintas tendencias que coexistiron dentro do anarquismo no último terzo do s.XIX en España (anarquismo puro, anarco-sindicalismo e anarco-comunismo). -Facer fincapé na orientación anarquista da difusión da I Internacional en España, o que explica a identificación da FRE con dito ideario e o maior espallamento e arraigo das ideas anarquistas fronte as socialistas. -Referir a evolución do movemento obreiro no último terzo do s.XIX: momento álxido durante a Primeira República, intimamente relacionado co cantonalismo, e represión durante a Restauración polo temor que FRE-AIT xerou nos empresarios e políticos moderados (disolución e clandestinidade das organizacións obreiras). Uso dos documentos (ademais do esixido para o notable no comentario analízase en profundidade o contido dalgún dos documentos) -Relaciónase o doc.1 coa orientación anarquista da difusión da I Internacional en España: “os obreiros españois están dispostos a loitar cos seus irmáns contra esa formidable asociación do Exército, do Trono e do Altar”/Menciónase que Cataluña e Andalucía son zonas de forte implantación do anarquismo ademais de tradicionais focos de reivindicación proletaria. -Na análise do doc. 2 subliñase a defensa do colectivismo económico por parte dos membros da Federación Rexional Española, o que supón de ruptura co sistema capitalista vixente. -Sinálase que a constitución da Comisión de Reformas Sociais evidencia que os gobernos liberais dos inicios da Restauración eran conscientes da necesidade de mellorar a situación da clase obreira. Redacción: correcta e precisa, facendo uso do vocabulario específico. O texto está ben articulado e argumentado

Composición histórica: **A Reforma Agraria Liberal** (ata 5 puntos)

Moi deficiente (0-1)	Resposta en branco (0) A resposta é unha paráfrase dos documentos (1)
	Contidos: Xeneralidades sobre a época (1,5)

Deficiente (1,5-2)	Uso dos documentos: a resposta prescinde dos documentos, e está elaborada como resposta a unha pregunta teórica (2) Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inventadas, frases incoherentes ou mal articuladas.
Aprobado (2,5-3)	Contidos: -Explicación básica do concepto de desamortización. -Referencia xenérica ás causas e obxectivos das medidas desamortizadoras. -Mencionar o tipo de bens afectados polas mesmas. -Sinalar os seus resultados máis destacados. Uso dos documentos: os documentos cítanse na redacción Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple.
Notable (3,5-4)	Contidos (ademais do esixido para o aprobado, afondar no comentario nalgunha das seguintes cuestións): -Relacionar as medidas desamortizadoras cos gobernos progresistas e indicar a paralización das mesmas por parte dos gobernos moderados. -Explicar os obxectivos principais perseguidos polas diferentes desamortizacións (p.ex. a financiación do ferrocarril coa desamortización de Madoz, da guerra carlista coas desamortizacións de Mendizábal e Espartero...). -Afondar nas etapas fundamentais do proceso desamortizador e nas características xerais dos bens afectados. -Comentar os principais beneficiados e prexudicados polas desamortizacións e as súas razóns explicativas (relacionadas co sistema de venda a través de poxa pública). -Ofrecer un balance global dos efectos das desamortizacións no eido socioeconómico. Uso dos documentos (ademais do esixido para o aprobado, na resposta afóndase no comentario dalgún dos documentos propostos): -Relaciónase o doc.1 coa desamortización do clero regular ("comunidades e corporacións relixiosas extinguidas") e/ou co obxectivo de sanear a Facenda ("diminuír a débeda pública consolidada"). -Relaciónase o artigo 1 do doc.2 co carácter xeral da desamortización de Madoz. -Utilízanse as cifras recollidas na táboa para comparar os efectos das desamortizacións eclesiásticas e xeral. Redacción: correcta e texto coherente
Sobresaliente (4,5-5)	Contidos (ademais do esixido para o notable no comentario recóllense unha ou varias das seguintes cuestións): -Mencionar as desamortizacións previas á de Mendizábal (Godoy, Xosé I, Cortes de Cádiz, Trienio Liberal). -Explicar as diferenzas concretas entre clero regular/clero secular e/ou bens propios e comúns dos municipios. -Comentar as críticas ao sistema de venda a través de poxa pública realizadas por Flórez Estrada. -Xustificar o feito de que as desamortizacións non foron en realidade unha verdadeira reforma agraria (non se transforman a estrutura da

	propiedade da terra nin os sistemas de cultivo). -Sinalar a relación entre desamortización e atraso da industrialización española (desviación de recursos financeiros cara a compra de terras en lugar de investilos nas actividades industriais). -Facer mención explícita das particularidades do proceso desamortizador en Galicia (mantemento do sistema foral, escasa importancia da desamortización dos bens propios dos concellos...) -Mencionar outras medidas de transformación agraria implantadas polo réxime liberal (abolición dos señoríos, desvinculación dos morgados...) Uso dos documentos (ademais do esixido para o notable, na redacción da composición o contido dos documentos emprégase nalgún destes sentidos): -Comentar a relación entre desenvolvemento agrícola e comercial que se menciona no doc.1 -Explicar a diferenza entre “proprios e comúns dos pobos” ou o concepto de “mans mortas” mencionado no doc.2 -Empregar os datos do doc.3 para comentar que as desamortizacións eclesiásticas non afectaron ás ordes relixiosas con fins asistenciais (cifra 0 da casa “beneficencia”). Redacción: correcta e precisa, facendo uso do vocabulario específico. O texto está ben articulado e argumentado
--	---

Definición do termo **Ludismo** (ata 0,5 puntos)

Suspenso (0-0,1)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto
Suspenso (0,15-0,2)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas
Aprobado (0,25-0,3)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Destrución de máquinas e/ou incendio de fábricas por parte dos obreiros industriais pola perda de postos de traballo que supuñan. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple.
Notable (0,35-0,4)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado): -Foi unha das consecuencias do proceso de mecanización impulsado pola revolución industrial. -Foi unha das primeiras formas de expresión do malestar obreiro, que décadas máis tarde transformárase no movemento sindical. Redacción: correcta
Sobresaliente (0,45-0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable): -Concéntrase esencialmente nas fábricas da industria téxtil -Xorde en Gran Bretaña a principios do século XIX. -Facer algunha referencia ás accións luditas en España. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado. Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.

Definición do termo **Desamortización** (ata 0,5 puntos)

Suspenso (0-0,1)	Resposta en branco ou que revela a incompreensión do concepto
Suspenso (0,15-0,2)	Coñecementos: resposta confusa ou incompleta Redacción: texto no que abundan as imprecisións, palabras inexistentes, frases incoherentes o mal articuladas
Aprobado (0,25-0,3)	Coñecementos: resposta básica que fai referencia ao seguinte: -Conxunto de leis que modificaron o réxime de propiedade permitindo a apropiación e venda por parte do Estado de propiedades daquelas institucións que tiñan prohibida a venda dos seus bens raíces. Redacción: texto formalmente correcto, pero expresión demasiado simple
Notable (0,35-0,4)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas aclaracións adicionais (ademais do esixido para o aprobado): -Está ligada aos cambios que proveñen da implantación do sistema liberal en España. -Supuxo unha gran alteración da estrutura da propiedade do Antigo Réxime. -A venda das propiedades facíase en réxime de poxa pública. Redacción: correcta
Sobresaliente (0,45-0,5)	Coñecementos: resposta con polo menos unha destas precisións a maiores (ademais do esixido para o notable): -As principais operacións fixéronse a instancias de Mendizábal (1835), Espartero (1840) e Madoz (1855). -As principais operacións coinciden con momentos nos que os progresistas acceden ao poder. Redacción: correcta, argumentación coherente e vocabulario axeitado.

	Capacidade de síntese: a resposta non excede a extensión recomendada.
--	--